

Minister van justitie en veiligheid

Afdeling Strategie, Staf en
Juridische zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16950
2500 BZ Den Haag
www.nctv.nl

Datum
22 december 2023

Ons kenmerk
4730561

Bijlagen
1

nota

Kamerbrief Planbureau voor de veiligheid

1. Aanleiding

Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen van 21 en 22 september 2022 is na een vraag van het Kamerlid Heerma (CDA) toegezegd dat het kabinet (de minister van justitie en veiligheid) voor de zomer van 2023 een brief aan de Kamer zal zenden over "het heroverwegen van een planbureau voor de veiligheid, mede in het licht van de ervaringen met de Nationale Veiligheidsraad (NVR) die nu wordt opgezet". Bij deze nota treft u daartoe een met de ministeries van AZ, BZ en Defensie afgestemde concept-Kamerbrief. Inzet was om de brief voor het zomerreces te sturen, maar dat is door interdepartementale afstemming vertraagd.

2. Geadviseerd besluit

1. Instemmen met de voorgestelde korte concept-Kamerbrief langs de volgende lijnen:
 - Oprichting van de NVR leidt niet tot een heroverweging van het eerdere besluit om geen Planbureau voor de Veiligheid op te richten;
 - Benoemen van oprichting van de NVR en de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk als nieuwe ontwikkelingen.
2. Verzending van de Kamerbrief mede namens het kabinet.

Deze zelfde versie van de Kamerbrief is binnen BZ en Defensie voorgelegd aan de bewindspersonen met het oog op verzending ervan voor het zomerreces.

3. Kernpunten

Na de toezegging van het kabinet aan Kamerlid Heerma om de oprichting van een Planbureau voor de veiligheid te heroverwegen in het licht van de ervaringen met de NVR is – in aanvulling op eerdere onderzoeken en communicatie met de Kamer (zie onder achtergrond) – zowel intern JenV/NCTV als in overleg met andere departementen nogmaals de wenselijkheid van een Planbureau tegen het licht gehouden. De conclusie binnen JenV/NCTV is dat oprichting van een Planbureau onvoldoende meerwaarde biedt:

- De eerdere met de Kamer gedeelde lijn dat de bestaande kennisinfrastructuur, waaronder via het Analistennetwerk Nationale Veiligheid maar ook de samenwerking met bestaande kenniscentra, voldoende is blijft overeind;

- Met de oprichting van een NVR is een gremium ingericht dat kan voorzien in een meer strategische sturing op nationale veiligheid;
- Met de recente vaststelling van de Veiligheidsstrategie zal worden ingezet op een betere relatie tussen wetenschap en strategische besluitvorming, onder meer door een nog op te richten kenniskring.

Afdeling Strategie, Staf en Juridische zaken

Datum
22 december 2023

Ons kenmerk
4730561

Na interdepartementale afstemming wordt u geadviseerd om:

- Een korte brief te sturen waarin wordt geduid dat de oprichting van de NVR niet leidt tot een heroverweging van het besluit om geen Planbureau voor de Veiligheid op te richten;
- In deze brief kort te verwijzen naar de eerdere rapporten en Kamerbrieven ten aanzien van de oprichting van een Planbureau voor de Veiligheid;
- Tot slot:
 - o Te signaleren dat de vraag naar interdisciplinair onderzoek en *science-based policy* in het veiligheidsdomein is toegenomen,
 - o Te benoemen dat in de Veiligheidsstrategie wordt gesteld dat het vermogen om te anticiperen op de veranderingen in de dreiging wordt versterkt.
 - o Te benoemen dat het kabinet zich nu en in de toekomst zal blijven inzetten voor het duurzaam borgen van de aansluiting tussen bestaande kennisinfrastructuren en strategische kennisopbouw en besluitvorming ter bescherming van onze nationale veiligheid.
- De Kamerbrief te verzenden mede namens het kabinet.

Tijdens het zomerreces is met AZ, BZ en Defensie in overleg getreden over de weg voorwaarts ten aanzien van de aansluiting van de bestaande kennisinfrastructuur op strategische kennisopbouw en besluitvorming.

4.4 Krachtenveld

Deze brief is interdepartementaal afgestemd met de ministeries van AZ, BZ en Defensie. Op ambtelijk niveau kunnen deze departementen instemmen met de voorliggende conceptbrief. De brief ligt ook binnen deze departementen voor akkoord voor bij de betreffende bewindspersonen.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Met deze concept-Kamerbrief wordt opvolging gegeven aan een toezegging tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen van 21 en 22 september 2022 aan het lid Heerma (CDA) dat het kabinet (de minister van justitie en veiligheid) voor de zomer van 2023 een brief aan de Kamer zal zenden over "het heroverwegen van een planbureau voor de veiligheid, mede in het licht van de ervaringen met de Nationale Veiligheidsraad (NVR) die nu wordt opgezet".

4.9 Ontwikkelingen hiervoor

De lijn vanuit het kabinet ten aanzien van een eventueel Planbureau voor de Veiligheid is tot op heden als volgt:

- Het idee voor oprichting van een Planbureau voor de Veiligheid volgt uit het rapport "Veiligheid in een wereld van verbindingen. Een strategische visie op het defensiebeleid" van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) uit 2017. De WRR stelt dat een Planbureau eigen onderzoek en strategische analyses kan doen en de verbindingen tussen

bestaande kennisinstituten op het terrein van veiligheid kan versterken. Van het interdisciplinair onderzoek dat een Planbureau zou kunnen doen zou volgens de WRR een vernieuwing en versterking uitgaan voor het denken over veiligheid.

- In de kabinetsreactie van 28 maart 2018 op dit rapport van de WRR is de Kamer geïnformeerd dat het kabinet het instellen van een Planbureau niet wenselijk achtte (Kamerstukken II 2017–2018, 33763, nr. 141). Belangrijkste overwegingen waren de al bestaande kennisbasis bij de ministeries van JenV, Defensie en BZ en de inzet op een gezamenlijke onderzoeksportefeuille.
- Naar aanleiding van de motie Segers (CU)/Heerma (CDA) (Kamerstukken II 2020-2021, 35570, nr. 17) heeft het kabinet in 2021 door ABD Topconsult onderzoek laten doen naar de voors en tegens van een Planbureau voor de Veiligheid. ABD Topconsult kwam tot de conclusie dat een Planbureau niet de oplossing is omdat een Planbureau “onvermijdelijk schade zal doen aan het netwerk van veiligheidssignalering en – analyses zoals zich dat de afgelopen jaren heeft opgebouwd en nog steeds in ontwikkeling is” en dat het bovendien nog jaren zou duren voordat een Planbureau voor de Veiligheid een gezag zou opbouwen dat vergelijkbaar is met het gezag van andere planbureaus. Naar aanleiding van dit onderzoek van ABD Topconsult is de Kamer op 20 september 2021 (Kamerstukken II 2021-2022, 30821, nr. 153) geïnformeerd dat ABD Topconsult relevante overwegingen stelt ten aanzien van de oprichting van een Planbureau en dat het kabinet de definitieve keuze aan een nieuw kabinet laat.

Afdeling Strategie, Staf en
Juridische zaken

Datum
22 december 2023

Ons kenmerk
4730561

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.